

Ünite 6: Borç İlişkisindeki Özel Durumlar-Kayıtlar ve Borcun Sona Ermesi

Giriş

Borç ilişkisinde üçüncü kişinin edimini taahhüt, üçüncü kişi lehine sözleşme, müteselsil borçluluk, müteselsil alacaklılık, şarta bağlı borçlar, cezai şart, dönme cezası, pey akçesi, cayma akçesi incelenmesi gereken durumlardır. Tarafların üçüncü kişileri yapacakları bir sözleşmeyle etkilemesi; özellikle üçüncü kişinin edimini taahhüt, üçüncü kişi lehine sözleşme hâllerinde görülmektedir.

Bir borç ilişkisinde alacaklının ya da borçlunun birden çok olduğu durumlarda söz konusu olabilir. Müteselsil borç, alacaklının birden çok borçlunun her birinden borcun tamamının ifasını isteyebildiği ve borcun tamamı ifa edilinceye kadar borçluların tamamının sorumlu olduğu borç ilişkisidir. Bir borç ilişkisinde alacaklı taraf birden çok ise ve alacaklılardan her biri borcun ifasını isteme hakkına sahip ve borçlu da alacaklılardan birine yapacağı ödeme ile borçtan kurtuluyorsa müteselsil alacaklılık söz konusudur. Borçlunun borcunu ihlal etmesi hâlinde alacaklıya ödemeyi kabul ettiği ceza hususundaki anlaşmaya cezai şart denir. Borç, ifa ile sona ermesinin dışında yenileme, alacaklı ve borçlu sıfatlarının birleşmesi, ifa imkânsızlığı, takas ile de sona erer.

Borç İlişkisinde Özel Durumlar

Burada borç ilişkisindeki üçüncü kişinin edimini taahhüt, üçüncü kişi lehine sözleşme, müteselsil borçluluk, müteselsil alacaklılık, şarta bağlı borçlar, cezai şart, dönme cezası, pey akçesi, cayma akçesi özel durumları incelenecektir.

Üçüncü Kişinin Edimini Taahhüt

Üçüncü kişinin edimini taahhüt bir sözleşmedir ve borçlandırıcı bir işlemdir. Bu işlemin temel özelliği, taahhüt edilen edimin bizzat borçlu tarafından değil üçüncü bir kişi tarafından yerine getirilecek olmasıdır fakat taahhütte bulunulan, bu sözleşmeye dayanarak üçüncü kişiye karşı ifa veya tazminat talebinde bulunamaz. Üçüncü kişi edimi yerine getirmezse taahhütte bulunan taraf, karşı tarafın bu yüzden uğradığı zararı tazmin eder.

Üçüncü kişinin edimini taahhüt kefaletten farklıdır. Kefilin verdiği teminat, asıl borçlunun borcunu ifa etmesine ilişkindir. Üçüncü kişinin edimini taahhüt kefaletten farklıdır. Kefilin verdiği teminat, asıl borçlunun borcunu ifa etmesine ilişkindir. Bu nedenle kefilin borcu fer'i bir borçtur.

Üçüncü Kişi Lehine Sözleşme

Bir borç ilişkisinde edimlerden birinin üçüncü bir kişiye ifa edileceği kararlaştırılmışsa üçüncü kişi lehine sözleşmeden bahsedilir. Bu sözleşmenin tarafları taahhüt ettiren ve taahhüt edendir. Üçüncü kişiye ifa edilecek borcun alacaklısı, taahhüt ettiren yani sözleşmenin karşı tarafıdır. Sözleşmeye katılmayan kişi üçüncü kişidir.

Üçüncü kişi yararına sözleşme *eksik üçüncü kişi yararına sözleşme* ve *tam üçüncü kişi yararına sözleşme* olarak ikiye ayrılır.

Üçüncü kişi yararına sözleşmenin ilk türünde üçüncü kişinin kural olarak sadece edimi kabul yetkisi vardır, o, taahhütte bulunandan ifayı talep edemez (*eksik üçüncü kişi lehine sözleşme*). Şayet üçüncü kişi lehine sözleşme yapanların arzusu o yönde ise veya örf ve adete uygun düşüyorsa üçüncü kişi de borcun ifasını borçludan isteyebilir (TBK m. 129/11). Bu durumda üçüncü kişinin de taahhüt edilen edimi talep hususunda bir alacak hakkı vardır (*tam üçüncü kişi lehine sözleşme*). Bu alacak hakkı, üçüncü kişinin şahsında bağımsız bir hak olarak doğmaktadır.

Müteselsil Borçluluk İlişkisi

Müteselsil borç, alacaklının birden çok borçlunun her birinden borcun tamamının ifasını isteyebildiği ve borcun tamamı ifa edilinceye kadar borçluların tamamının sorumlu olduğu borç ilişkisidir.

Müteselsil borç ilişkisinde borçlulardan her birinin borcu diğerine göre fer'i nitelikte değildir ve her bir borçlunun borç konusu aynıdır.

İştirak (elbirliği) hâlinde borç ilişkisi varsa müteselsil borçluluk yoktur. İştirak hâlinde borç ilişkisinde alacaklı ifayı borçluların tümünden istemek zorundadır ve borçlular da borcu ancak birlikte ifa edebilirler.

Müteselsil Borç İlişkisinin Özellikleri

Müteselsil borç ilişkisinde alacaklı, borçlulardan dilediğine başvurabilir.

Alacaklı dilerse bir borçluyu, dilerse de borçluların tümünü takip edebilir.

- Müteselsil borç ilişkisi sadece alacaklı ile birden çok borçlu arasında söz konusu olur. Buna dış ilişki denir.
- Borçluların her biri borcun tamamından sorumlu olur.
- Her borçlunun, borcunun konusu aynı olduğu için sorumlulukları da benzerdir.
- Müteselsil borçluluk, her türlü borç ilişkisinde söz konusu olabilir.
- Müteselsil borç ilişkisinde borçlulardan birine karşı zamanaşımı kesilince diğerine karşı da kesilmiş sayılır.
- Diğer borçlulara rücu etme hakkına sahip olan borçlu alacaklıyı tatmin ettiği oranda onun haklarına halef olur.

Alacaklı ile Borçlular Arasındaki

Alacaklının borçlulardan ifa talebinde bulunabilmesi için borcun muaccel olması gerekir. Alacaklının ifa talebinde bulunduğu borçlu borcu ödemezse alacaklı diğer borçlulara talebini yöneltebilir.

Müteselsil borçlulardan her biri, müteselsil borcun sebep ya da konusundan doğan def'i ve itirazları ileri sürebilir. Bu def'ilere ortak def'i denir. Bu def'ilerin ileri sürülmesi, müteselsil borçlulardan her birinin hakkı ve yükümlülüğüdür.

Müteselsil borçlulardan biri, alacaklıya karşı ancak onunla kendi arasındaki kişisel ilişkilerden doğan def'i ve itirazları ileri sürebilir. Bu tür def'ilere de kişisel def'i denir.

Borçlular Arasındaki İç İlişki

Müteselsil borçlulardan her birinin ifada bulunduktan sonra hangi miktarda borcu paylaşacağı aralarındaki iç ilişkiye göre belirlenir. TBK m. 167/1 hükmüne göre müteselsil borçlular kural olarak borcun eşit kısmını üzerlerine almıştır. Bu hüküm emredici nitelikte bir hüküm değildir.

Müteselsil borçlular arasında kanundan doğan bir rücu ilişkisi bulunmaktadır. Kendi payından fazlasını ödeyen borçlunun diğer borçlulara karşı yöneltebileceği bir rücu hakkı vardır.

Müteselsil Alacaklılık İlişkisi

Müteselsil alacaklılıkta bir borcun birden fazla alacaklısı vardır. Müteselsil alacaklılık ya kanundan ya da tarafların anlaşmasından doğar.

Borçlunun karşısında birden fazla alacaklı bulunan her durumda bunların müteselsil alacaklı olduğu söylenemez. Eğer alacaklıların her biri borçludan sadece borcun bir kısmının ifasını isteyebiliyorsa alacaklılar arası teselsül değil, *kısmi alacaklılık* vardır. Borçlunun borcunun ifası ancak bütün alacaklılar tarafından birlikte istene- biliyorsa ve borçlu borcu hepsine birlikte ifa mecburiyetindeyse *elbirliği h â Ünde alacaklılık* vardır. Bu nedenle elbirliği hâlinde alacaklılık, alacaklı teselsülünden farklıdır.

Bir alacaklının alacaklı temerrüdüne düşmesi üzerine diğerleri de alacaklı temerrüdüne düşmüş olmaz fakat borçlu, TBK m. 107 uyarınca edimi tevdi yoluna başvurursa diğer alacaklıların hakları da son bulur.

Alacaklılar arası teselsülde borçlu, kural olarak hangi alacaklıya ifada bulunursa bulunsun borçtan kurtulur.

Alacaklılardan istediğine tamamen ifada bulunmakla hiç ödeme yapmadığı alacaklıya karşı da borçtan kurtulabilen borçlu, edimin bölünebilir olması hâlinde, edimi dilediği gibi alacaklılar arasında paylaştırarak her birine kısmi ödeme yapmak suretiyle de borçtan kurtulabilir.

Şarta (Koşula) Bağlı Borçlar

Şart; hukuki işlemin ya da münferit bir borcun hukuki etkisinin bağlandığı, ileride gerçekleşip gerçekleşmeyeceği belli olmayan şüpheli bir olgudur. Bir hukuki işlemin ya da münferit bir borcun hukuki etkisinin bağlandığı olgu kesin bir olgu ise vade söz konusudur. Hem vade hem şartta, gelecekte gerçekleşecek bir olay bulunmaktadır ancak vade, daima gelmesi kesin olan bir tarihtir. Şart ise ileride gerçekleşmesi şüpheli olan bir olgudur.

Şartın (Koşulun) Türleri

Olumlu-Olumsuz Şartlar: Hukuki işlemin hüküm doğurması veya hükümden düşmesi, gelecekte gerçekleşmesi beklenen bir olgunun gerçekleşmesine bağlıysa *olumlu (müsbet)*, öngörülen olgunun gerçekleşmemesine bağlıysa *olumsuz (menfi)* şart vardır.

Tesadüft-İradi-Karma Şartlar: Hukuki işlemin hüküm doğurması; taraflardan birinin iradesine bağlı bir olguya bağlı ise *iradi*, tarafların iradesi dışındaki olgular şart olarak kararlaştırılırsa *tesadüfi*, işlem hem bir tarafın iradesine hem de bir dış olaya bağlanırsa da *karma şart* mevcut olur.

Geciktirici-Bozucu Şartlar: Tarafların yaptıkları işlemin hüküm doğurması, gelecekteki bir olgunun gerçekleşmesine veya gerçekleşmemesine bağlanmışsa *geciktirici şart* söz konusu olur. Geciktirici şart TBK m. 170 hükmünde düzenlenmiştir: “Bir sözleşmenin hüküm ifade etmesi, gerçekleşip gerçekleşmeyeceği bilinmeyen bir olguya bırakılmışsa, sözleşme geciktirici koşula bağlanmış olur.”

Bozucu şartın gerçekleşmesiyle şarta bağlı işlem artık hüküm ifade etmeyecektir. Bozucu şart TBK m. 173 hükmünde düzenlenmiştir: “Sona ermesi önceden gerçekleşip gerçekleşmeyeceği bilinmeyen bir olguya bırakılan sözleşme, bozucu koşula bağlanmış olur”

Cezai Şart (Sözleşme Cezası)

Borçlunun borcunu zamanında, yerinde veya ayıpsız olarak ifa yapmazsa alacaklıya ödemeyi kabul ettiği ceza hususundaki anlaşmaya cezai şart denir. Cezai şartın asıl sözleşmede yer alması zorunlu değildir. Cezai şart ayrı bir anlaşma ile de düzenlenebilir; cezai şartın geçerliliği asıl sözleşmenin şekline tabidir.

Cezai Şartın Özellikleri

- Cezai şart, kural olarak her türlü borç için kararlaştırılabilir.
- Her türlü edim cezai şart olarak kabul edilebilir.
- Cezai şart, fer’i nitelikte bir borçtur.

Cezai Şartın Türleri

İfa Yerine İstenebilecek Cezai Şart: TBK. m. 179/I’e göre bir sözleşmenin hiç veya gereği gibi ifa edilmemesi durumu için bir ceza kararlaştırılmışsa aksi sözleşmeden anlaşılmadıkça alacaklıya borcun ya da cezanın ifasını isteyebilir. Burada seçimlik yetki söz konusudur. Asıl edim hiç ya da gereği gibi ifa edilmediğinde seçimlik yetki doğar. Alacaklı cezai şart muaccel olunca seçimlik yetkiye sahip olur.

İfayla Birlikte İstenebilecek Cezai Şart: TBK. m. 179/II’ye göre ceza, borcun belirlenen zaman veya yerde ifa edilmemesi durumu için kararlaştırılmışsa asıl borçla birlikte cezanın ifasını da istenebilir. TBK m. 180/I’e göre alacaklı hiçbir zarara uğramamış olsa bile kararlaştırılan cezanın ifası gerekir.

Dönme Cezası

Dönme cezası, belli bir bedel ödemek şartıyla sözleşmeden serbestçe dönmeyi sağlar. Başka bir ifadeyle dönme cezası, ortada herhangi bir geçerli neden yokken sözleşmeden dönmek isteyen tarafın ödeyeceği bedeldir.

Pey Akçesi (Bağlanma Parası)

Pey akçesi, bir sözleşmenin kurulduğuna delil olsun diye bir tarafın diğerine verdiği paraya denir. Sözleşme yapılırken bir miktar para ödenmişse kural olarak bu pey akçesidir, cayma parası değildir.

Pişmanlık (Cayma) Akçesi

Pişmanlık akçesi, sözleşmeden serbestçe dönülmesi karşılığı diğer tarafta kalmak üzere yapılan ödemedir.

Borçların Sona Ermesi

Borcun sona ermesi, bir edimi yerine getirme mükellefiyetinin hukuken ortadan kalkmasını ifade eder. Borcun sona ermesi sebepleri; dar anlamda borçların sona ermesine ilişkindir. Kira ilişkisinde kira bedeli ödenirse buna ait borç sona erer, kira akdi ilişkisiyse devam eder.

Borcun sona erme sebeplerinden en olağan olanı ifadır. Bunun dışında tecdit, alacaklı ve borçlu sıfatlarının birleşmesi, ifa imkânsızlığı, takas da borcu sona erdirir

Borcun sona ermesiyle birlikte borca bağlı olan ferî haklar da sona ererler. Ancak taşınmaz rehni, kıymetli evrak ve konkordatoya ilişkin hükümler saklıdır. Buna göre taşınmaz rehni verildiği borç sona erse de bu taşınmaz rehni ancak kaydın terkin edilmesiyle olur.

Geniş anlamda borcu sona erdiren sebepler; geri alma, fesih, dönme ve ikaledir.

İbra

İbra alacaklıyla borçlunun anlaşarak borcu kısmen veya tamamen sona erdirmeleridir. İbra iki taraflı bir hukuki işlem, bir sözleşme niteliğindedir. Alacaklı tek taraflı irade beyanı ile alacak hakkından feragat edemez. Alacaklının bu iradesinin borçlu tarafından kabul edilmesi gerekir. İbra sözleşmesi bir tasarruf işlemi niteliğindedir.

Tam ibrada borcun tamamı sona ererken kısmi ibrada ibra edilen kısım oranında borç sona erer.

Yenileme (Tecdit)

Yenileme, alacaklı ile borçlu arasında yapılacak bir yenileme sözleşmesi ile gerçekleşir. Yenileme ile eski alacak sona erer. Bu nedenle eski borcun alacaklısının tasarruf yetkisine sahip olması gerekir. Tecditte (yenilemeyle); evvelki borç, evvelki borçtan doğan def'iler, bu borca bağlı olan cezai şart, kefalet ve rehin gibi ferî haklar sona erer. Teminat ve cezai şartların yeniden yapılması gerekir.

Cari Hesap: İki tarafın birbirlerinden olan alacaklarını talep etmeyip bunların bir hesaba aktif ve pasif olarak kaydedilmesi ve belirli devreler sonunda aktif ve pasifte yer alan alacak ve borçların topluca takas edilerek kalan miktarı borçlanma hususunda yaptıkları sözleşme uyarınca tutulan hesaba *cari hesap* denir

Alacaklı ve Borçlu Sıfatlarının Birleşmesi

Alacaklı ve borçlusıfatlarının birleşmesi bir kişinin aynı borcun alacaklı ve borçlusu olmasıdır. Bu durum çeşitli sebeplerle meydana gelebilir. Alacaklı ve borçlu sıfatlarının birleşmesi borcu sona erdirir. Borç sona erdiği için ferî haklar da sona erer.

İfa İmkânsızlığı

Borcu sona erdiren ifa imkânsızlığı, borcun doğumundan sonra ifanın elde edilemez hâle gelmesidir. İmkânsızlık borcun ifası aşamasında değil de başlangıçta varsa sözleşme kesin hükümsüzdür. Borçlanılan edim objektif olarak sözleşmenin kurulmasından sonra imkânsız hâle gelmelidir. İfa imkânsızlığı kusurlu olsun ya da olmasın borcu sona erdirir.

Borcun ifasının imkânsızlaştığı hâllerde sadece tek taraf borçluyrsa bu borç sona erer. İki tarafa borç yükleyen bir borç ilişkisinde ifa imkânsızlığı varsa bir tarafın borcu ifası imkânsızlaştığı için sona erince TBK m. 136 gereği, karşı taraf da kendi borcundan kurtulur.

İfa Güçlüğü

Borcun ifası imkânsızlaşmış olmakla beraber, alacaklı ve borçlunun başlangıçta öngöremeyeceği olaylar nedeniyle aşırı derecede güçleşmiş olabilir. Hâkim, zarara giren lehine fakat karşı tarafı çok zor durumda bırakmayan bir değişiklik yapmaya çalışır. Bu mümkün olmazsa ancak sözleşmeden dönülebilir.

Hâkimin bu şekilde sözleşmeye müdahale etmesine *emprevizyon yetkisi* veya *işlem temelinin çökmesi* denmektedir. Hâkimin sözleşmeyi yeni şartlara göre ayarlaması veya feshedebilmesi için üç şartın varlığı gerekmektedir:

- Sözleşme ilişkisinde tarafların edimlerin arasındaki denge, borçludan yüklenmesi istenemeyecek kadar büyük ölçüde bozulmuş olmalıdır.
- Edimlerin dengesindeki değişiklik sözleşme yapılırken her iki taraf arasından da öngörülmeleyen bir sebepten ileri gelmelidir.
- Edimler henüz ifa edilmemiş olmalıdır.

Takas

TBK m. 139 hükmüne göre, “ İki kişi, karşılıklı olarak bir miktar para veya özdeş diğer edimleri birbirine borçlu oldukları takdirde, her iki borç muaccel ise her biri alacağını borcuyla takas edebilir. ” Takas, birbirine karşı aynı cins alacağa sahip şahıslardan birinin tek taraflı beyanı ile bu alacakları az olanı oranında sona erdirmesidir. Takas, borcu sona erdiren sebeplerden biridir. Takas hakkı *bozucu yenilik doğuran bir haktır.*

Takasın Şartları

- Karşılıklılık olmalıdır. Bir kimsenin takas hakkını haiz olabilmesi için bir kimsenin hem karşı tarafa borçlu hem de ondan alacaklı olması gerekir.
- Bu sebeple kefil asıl borçlunun alacaklıya karşı mevcut olan alacağını kendisinin kefaletten doğan borcu ile takas edemez.
- Tarafların birbirine olan borçları aynı cins olmalıdır. Para borçları bu şarta en uygun olan borçlardır. Para borçları dışında çeşit borçları da aynı çeşittense takasa konu olabilirler. Parça borçları ise takasa konu olamazlar.
- Her iki alacağın da muaccel olması gerekir ancak sadece takas beyanında bulunan kimsenin alacağının muaccel olması yeterli olacaktır.
- Bir kimsenin alacağının muaccel olmasının yanı sıra ifasının istenebilir olması da gereklidir.
 - o Bir alacağın ihtilafı olması takasa engel değildir.
 - o Borçlunun iflası hâlinde alacaklı, alacağı muaccel olmasa da müflise karşı takas beyanında bulunabilir.
 - o Takas hakkı önceden sözleşme ile kaldırılmamış olmalıdır. Takas hakkından feragat edilmemiş olmalıdır. TBK m. 145'e göre, bir kimse takas hakkı doğmadan bu haktan feragat edebilir. Bazı alacaklar bakımından takas hakkının kullanılması alacaklının kabulüne bağlanmıştır. Bu alacaklar şunlardır;
 1. Tevdi edilmiş eşyanın geri verilmesine veya bedeline ilişkin alacaklar
 2. Haksız olarak alınmış veya aldatma sonucunda alıkonulmuş eşyanın geri verilmesine veya bedeline ilişkin alacaklar
 3. Nafaka ve işçi ücreti gibi borçlunun ve ailesinin bakımı için zorunlu olup özel niteliği gereği, doğrudan alacaklıya verilmesi gereken alacaklar

Takasın Sonuçları

Geçerli bir şekilde yapılan takas beyanı, beyanda bulunanın karşı tarafa olan borcu ile ondan olan alacağını azı tutarında sona erdirir. Takas beyanı ile her iki alacak da ortadan kalkar. Takasla meydana gelen bu sonuç geri alınmaz. İki tarafın birbirlerinden olan alacakları, takas hakkının doğduğu yani takas beyanında bulunma imkânının ortaya çıktığı andan itibaren sona ermiş sayılır.

Takas, yenilik doğuran bir haktır. Bu yüzden takas beyanının karşı tarafa yöneltmesi ve ona varması gerekir

Zamanaşımı

Zamanaşımı esasen gerçek anlamda borcu sona erdiren bir sebep değildir. Zamanaşımı hâlinde aslında borç sona ermemekte, bu durum borçluya bir defî hakkı sağlamaktadır. Borçlu zamanaşımı defîni ileri sürmezse bu husus hâkim tarafından re'sen nazara alınmaz. Ayrıca zamanaşımına uğramış bir borcun ödenmesi de sebepsiz zenginleşme teşkil etmez. TBK m. 160/1'e göre zamanaşımından önceden feragat edilemez. Borç ilişkisi kurulmadan önce ya da kurulurken yapılan bu tür anlaşmalar hükümsüzdür. Borç ilişkisi kurulduktan sonra borçlu zamanaşımı defîni ileri sürmekten feragat edebilir.

Zamanaşımı Süresi

Genel zamanaşımı süresi on yıldır. TBK 147’de altı bent hâlinde beş yıllık zamanaşımına tabi alacaklar sayılmıştır. Bu alacaklar;

1. Kira bedelleri, anapara faizleri ve ücret gibi diğer dönemsel edimler
2. Otel, motel, pansiyon ve tatil köyü gibi yerlerdeki konaklama bedelleri ile lokanta ve benzeri yerlerdeki yeme içme bedelleri
3. Küçük sanat işlerinden ve küçük çapta perakende satışlardan doğan alacaklar
4. Bir ortaklıkta, ortaklık sözleşmesinden doğan ve ortakların birbirleri veya kendileri ile ortaklık arasındaki; bir ortaklığın müdürleri, temsilcileri, denetçileri ile ortaklık veya ortaklar arasındaki alacaklar
5. Vekâlet, komisyon ve acentalık sözleşmelerinden, ticari simsarlık ücreti alacağı dışında, simsarlık sözleşmesinden doğan alacaklar
6. Yüklenicinin yükümlülüklerini ağır kusuruyla hiç ya da gereği gibi ifa etmemesi dışında, eser sözleşmesinden doğan alacaklardır.

Kısaca zamanaşımı; alacaklının, alacağını talep edebileceği andan itibaren işler.

Zamanaşımının Durması

Zamanaşımı süresinin işlemeye başlamaması ya da işlemeye başlamışsa durması zamanaşımının durmasını ifade eder. TBK m. 153’de belirtilen hâllerde zamanaşımı durur. Bu sebepler şunlardır:

1. Velayet devam ettiği müddetçe çocukların ana ve babalarına karşı olan alacaklarında
2. Vesayet devam ettiği müddetçe, vesayet altında bulunanın vasiye karşı olan alacaklarında
3. Evlilik devam ettikçe, eşlerin birbirine karşı olan alacaklarında
4. Hizmet ilişkisi devam ettikçe hizmetçilerin işverenlere karşı olan alacaklarında
5. Borçlu, alacak üzerinde intifa hakkını haiz olduğu müddetçe

Zamanaşımının Kesilmesi

TBK m. 154’de belirtilen hâllerde zamanaşımı kesilmiş olur. Zamanaşımının kesilmesi hâlinde bu ana kadar işlemiş olan süre işlememiş sayılır ve zamanaşımını kesen olaydan itibaren yeni bir zamanaşımı süresi işlemeye başlar.

Zamanaşımı borçlunun borcunu ikrar etmesi hâlinde kesilir.

Zamanaşımı kesildikten sonra işleyecek olan yeni süre prensip itibarıyla eski sürenin aynıdır. Bunun istisnası borçlunun borcunu bir senetle ikrar etmesi hâlidir. Bu durumda başlayan yeni zamanaşımı süresi on yıldır.

Müteselsil borçlulardan birine karşı kesilen zamanaşımı diğer müteselsil borçlulara karşı da kesilmiş olur.

Asıl borçluya karşı kesilen zamanaşımı kefile karşı da kesilmiş olur fakat kefile karşı kesilen zamanaşımı asıl borçluya karşı kesilmiş olmaz.